
Tertialbokslut 2 2019

Arbets- och företagsnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Bästa utveckling för alla.....	5
	<i>Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.</i>	5
2.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	7
	<i>Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.</i>	7
2.3	Stark och balanserad tillväxt	7
	<i>Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.</i>	7
2.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	9
	<i>Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.</i>	9
3	Ekonomiskt resultat	10
3.1	Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering.....	12
3.2	Arbetsmarknad.....	12
3.3	Ekonomiskt bistånd	13
3.4	Ensamkommande barn och unga.....	13
3.5	Bostadsförsörjning nyanlända	14
3.6	Nyanlända flyktingar	15
3.7	Myndighetsorganisation.....	15
3.8	Digitalisering.....	15
4	Investeringar	16
5	Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare	17

I Sammanfattning

Årets första åtta månader har inletts positivt både vad gäller processutfall och ekonomiskt utfall i relation till budget. Det ekonomiska utfallet ligger cirka 19 miljoner kronor bättre än budget. Under sommarmånaderna och inledningen av hösten har dock ett flertal ekonomiska risker realiserats, bland annat gällande återsökta medel för ensamkommande barn och unga. Detta ökar osäkerheten i årsprognosen som därför justeras med viss försiktighet.

Årets välfärdsförnyare

Under tertialet har verksamheten uppmärksammats för arbetet kring robotisering av delar av handläggningen inom ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning. På Stora Samhällsgalan i maj bidrog arbets- och företagsnämndens automatiseringsinitiativ till att Nacka kommun vann pris som Årets Välfärdsförnyare och under våren valdes nämndens robotiseringsresa ut som ett av 29 bästa bidragen i nomineringen till Götapriset. Nämndens verksamheter tar emot många studiebesök och frågor från andra kommuner gällande de robotiserade processerna inom såväl ekonomiskt bistånd som vuxenutbildning. Verksamheterna har arrangerat och/eller deltagit vid ett trettiotal studiebesök, intervjuer eller föredrag i ämnet hittills i år.

Stöd på vägen mot eget boende och etablering en viktig framgångsfaktor

Det bosökstöd som sedan 2018 har utvecklats för att öka möjligheterna för nyanlända att hitta egen bostad har resulterat i att 95 procent av alla nyanlända som skulle flytta från sin genomgångsbostad under januari - augusti 2019 har hittat eget boende. En del av framgången beror på att bosökstödet görs i samverkan med civilsamhället.

Bosökstödet har genererat stort intresse från många kommuner som kommit på studiebesök för att ta del av hur Nacka arbetar med både bointroduktion och bosökstöd. Stödet finansieras till stor del av utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i två projekt till och med december 2019 respektive mars 2020. För att bosökstödet ska kunna fortsätta när projekten är slut behöver det implementeras och finansieras i ordinarie verksamhet.

Arbetsförmedlingens förändrade service

Arbetsförmedlingen i Nacka har sedan midsommar haft stängt för spontanbesök. Kunderna hänvisas istället till Arbetsförmedlingen i Stockholms city eller till Arbetsförmedlingens telefonitjänst språklinjen där medborgare kan ställa frågor på sitt eget språk. Detta har lett till förseningar i arbetsförmedlingens hantering av kunder och ett ökat tryck på kommunen. Främst drabbar detta kunder i etableringen samt analfabeter som har svårigheter att söka digitalt. Kunderna vänder sig till kommunens handläggare i större utsträckning än tidigare för att ställa frågor samt för att boka besök då de har svårt att få kontakt med handläggare på Arbetsförmedlingen.

2 Verksamhetsresultat

Arbetsmarknadspolitiska händelser med lokal påverkan

I mitten av december 2018 antog riksdagen en budget för 2019, som bland annat innehöll en minskad ekonomisk ram för Arbetsförmedlingen. I mitten av januari slöts det så kallade "Januariavtalet", som bland annat innefattade beslut om utveckling av Arbetsförmedlingens uppdrag och verksamhet, och i slutet av januari presenterades slutbetänkandet från utredningen "Effektivt, tydligt och träffsäkert – det statliga åtagandet för framtidens arbetsmarknad (SOU 2019:3)". Alla tre händelser påverkar leverans- och samverkansförmågan hos det lokala Arbetsförmedlingskontoret, som bland annat har pausat beslut om insatser till långtidsarbetslösa med risk för ökat behov av ekonomiskt bistånd till följd. Under andra tertialet har Arbetsförmedlingen fått i uppdrag att förbereda för att en ny myndighet ska vara på plats 2021, med deluppdrag att bland annat besvara hur lagen om valfrihetssystem, LOV, ska anpassas, hur kommuners insatser ska tas tillvara och samverkan säkerställas. Uppdraget ska redovisas under tredje tertialet 2019.

Agenda 2030 och social hållbarhet

Nacka kommun har en hög ambition att arbeta med hållbarhet och bidra till de globala målen enligt Agenda 2030. Arbets- och företagsnämndens verksamhet bidrar i allra högsta grad till målen som rör social hållbarhet. Sveriges kommuner och landsting, SKL, har tagit fram resultatindikatorer för hållbarhetsarbetet i Sveriges kommuner, och utfallet för de indikatorer som kan kopplas till nämndens verksamhet presenteras i bilaga.

Internationella studiebesök

Under våren 2019 har Nackas vuxenutbildning haft tre internationella studiebesök från Asien.

Den 21 maj kom en delegation från Sydkorea, 43 personer från olika statliga myndigheter, departement, lokala myndigheter, universitet och forskningsinstitut. Delegationen besökte tre destinationer under Europabesöket – ett möte i Danmark, ett i Finland och sedan Nacka. Nackas program handlade främst om livslångt lärande, skolutveckling och välfärdsarbete.

Den 19 juni kom en delegation från Hubei Academy of Social Sciences, Kina, med sju personer som representerade president, fakultetschef, forskningsledare m fl. I Nackas program presenterades Nackas arbete med kommunala vuxenutbildning, livslångt lärande och välfärdsarbete.

Mötet med delegationen från Sydkorea i Nacka den 21 maj väckte intresse i Sydkorea. En journalist från dagstidningen Seoul Shinmun besökte Nacka den 19 juni för att följa upp mötet den 21 maj. Journalisten intervjuade flera personer från kommunen som underlag för en fördjupad beskrivning av Nackas arbete med livslångt lärande och välfärdsarbete.

Sammanställning av statsbidrag 2019

2019	Prognos sökta statsbidrag (helår), tsek	Budgeterade bidrag (helår), tsek	Erhållna bidrag (T1+T2), tsek	Prognos (helår), tsek	Avvikelse, tsek
Ensamkommande barn/unga	62 577	59 489	35 842	55 250	-4 239
Nyanlända flyktingar	25 281	25 281	26 834	33 281	8 000
Vuxenutbildning	4 705	4 705	5 115	6 609	1 904
Summa	92 563	89 475	67 791	95 140	5 665

Bedömningen är att de statsbidrag som verksamheterna har mottagit, samt kommer att få, under 2019 ligger över budget som helhet. Återsökta medel för insatser till ensamkommande unga på grund av så kallade "LVU-liknande skäl" avslås ibland av Migrationsverket, och därför är budgeten

något lägre än de faktiska återsökta kostnaderna. Under andra tertialet har Migrationsverket avslagit dessa medel i större grad än tidigare, och prognosen för beviljade statsbidrag till verksamheten ensamkommande barn och unga har justerats ned och ligger för närvarande drygt 4 miljoner kronor under budget.

Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Ändrade budgetförutsättningar, vissa delar av januariavtalet samt resultatet av arbetsmarknadsutredningen har orsakat oklarheter kring arbetsförmedlingens nuvarande och kommande uppdrag och kapacitet. Under årets första och andra tertial bedömdes förutsättningarna för mottagande av det initiativ som uppdraget från kommunfullmäktige anger som mindre bra än under hösten då bland annat rapporten från Arbetsförmedlingens regeringsuppdrag om den pågående reformen väntas. Förberedelser för initiativet pågår.

Stärka integrationen och de nyanländas etablering i Sverige genom samarbete med föreningar och civilsamhället och genom aktiva insatser för egen försörjning.

Samarbete med föreningar och civilsamhället i syfte att stärka integrationen och de nyanländas etablering har fortsatt på olika vis under tertialet. Dels genom det praktiska etableringsstödet som nyanlända anvisade till Nacka erbjuds initialt, för att så snabbt som möjligt påbörja sin etableringsresa. Dels genom det framgångsrika bosökstödet som erbjuds för anvisade i genomgångsbostad och som bedrivs i nära samarbete med flera civilsamhällesorganisationer. Dessutom har arbets- och företagsnämnden beviljat medel till ytterligare fem projekt inom ramen för "projektbidrag för inkludering".

Aktiva insatser för egen försörjning i syfte att stärka integrationen och de nyanländas etablering i Sverige beskrivs på andra ställen i tertialrapporten, till exempel arbetsmarknadsinsatser som redovisas under det övergripande målet bästa utveckling för alla.

2.1 Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

Kommentar

Resultat inom svenska för invandrare

Elever som senast terminen efter kursstart når godkänt betyg inom svenska för invandrare, sfi, uppgår till 42 procent och är i likhet med föregående mätperiod. Inför 2019 höjdes målnivån till 60 procent, vilket hittills inte uppnåtts. En viktig faktor för att förbättra måluppfyllelsen inom sfi är fortsatt att minska andelen avbrott. Under perioden 1 september 2019 – 31 december 2019 görs därför en fördjupad uppföljning av avbrottsorsakerna hos anordnarna. Resultatet för denna enkät kommer redovisas i februari 2020 i samband med kvalitetsrapporten för vuxenutbildningen. Genomsnittstiden per genomförd kurs har minskat från 5,6 månader i början av året till 5,1 månader under andra tertialet.

Utifrån Ernst & Youngs granskning i december 2018 samt verksamhetens genomlysning av sfi beslutade nämnden om flera förändringar med start från 1 september 2019. Bland annat förändras ersättningsmodellen, nivåplaceringen inom sfi tas över av huvudmannen, andelen behöriga och

legitimerade lärare ökas samt krav på undervisning i separata studievägar införs. Dessa åtgärder förväntas på sikt leda till färre avbrott och öka andelen godkända betyg.

Resultat i arbetsmarknadsinsatser

Drygt 1000 kunder har varit aktiva i någon form av arbetsmarknadsinsats från kommunen hittills i år. Detta är en minskning med drygt 300 personer jämfört med samma period år 2018. I slutet av augusti 2019 är drygt 700 kunder aktiva. Minskningen är främst beroende av ett minskat antal anvisade till kommunen samt en fortsatt hög utflyttning från kommunen. Minskningen återfinns främst i insatsen språk- och arbetsintroduktion som minskat med 52 procent.

Cirka 67 procent av de vuxna personer som anvisades till Nacka under 2017 har flyttat till andra kommuner under eller efter etableringen. För dessa personer är försörjningsstatus okänd. Drygt 30 procent bor kvar, och av dessa är knappt två tredjedelar självförsörjande. Återstående tredjedel av de som bor kvar i Nacka, vilket motsvarar 13 procent av totala antalet, har ekonomiskt bistånd.

Av de kunder som avslutat en arbetsmarknadsinsats under årets första åtta månader klarar 72 procent sin försörjning utan ekonomiskt bistånd.

Hälsoträdgården i Nyckelviken erbjuder förrehabilitering för personer med ohälsa eller oklar arbetsförmåga i syfte att de ska kunna närma sig arbetsmarknaden. Hälsoträdgården har uppdrag att ta emot 50 personer under 2019. Under perioden januari-augusti 2019 har Hälsoträdgården tagit emot 25 personer (15 kvinnor och 10 män) varav 21 personer har avslutat den naturbaserade förrehabiliteringen. Av de avslutade personerna har 86 procent gått vidare till insatser hos jobb- och utbildningsexperten, studier eller till MIA-projektet. Resterande 14 procent har fortsatt vårdinsatser.

Hälsofrämjande etablering, HE, är ett nationellt projekt som finansieras av Europeiska socialfonden och drivs av samordningsförbundet. Projektet genomförs på uppdrag av Sveriges kommuner och landsting, SKL, i samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Projektet syftar till att så tidigt som möjligt i etableringsprocessen identifiera ohälsa och/eller funktionsnedsättning samt ökad samverkan mellan myndigheterna. Projektet skapar nya arbetsätt och insatser för att ge deltagarna det stöd som de behöver för att närma sig arbete eller studier. Hittills har 19 personer deltagit från Nacka kommun och projektet pågår till och med september 2020.

Arbetsmarknadsinsats gruppering	Antal kunder	Arbete/Eget företagande	Studier	Summa
Jobbpeng grund	83	30	10	40
Jobbpeng förstärkt	130	18	9	27
Jobbpeng Språk- och arbetsintroduktion	130	14	24	38
Summa jobbpeng	343	62	43	105
Förrehabiliterande insatser	160	2	6	8
Föräldraledig/Sjukskriven	39	1	3	4
Insatser för unga under 21 år	28	2	20	22
Gemensamma insatser arbetsförmedlingen och AFE	78	17	11	28
Studier, med eller utan, ekonomiskt bistånd	72	9	21	30
Summa	720	93	104	197

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
-------------	-------------	-------------	----------	---------------------

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Andel kursdeltagare inom SFI med minst godkänt betyg terminen efter kursstart.		42 %	42 %	60 %	70 %
Andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år.		75 %	87 %	80 %	100 %
Andel Nackabor som efter avslutad insats nått egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande.		72 %	72 %	65 %	100 %

2.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.

Kommentar

Genomgångsbostäder i alla kommundelar

Målet om genomgångsbostäder i alla kommundelar är uppfyllt. För att möjliggöra en fortsatt måluppfyllelse krävs att särskild hänsyn tas av fastställt mål vid framtida planering och utveckling av bostadsbeståndet hos enheten för fastighetsförvaltning.

Arbetslöshet bland utrikesfödda

Andelen arbetslösa bland utrikesfödda i förhållande till arbetskraften uppgick under perioden till 6,2 procent och överträffar målet om högst åtta procent i arbetslöshet. Under första tertialet 2019 var motsvarande siffra 6,5 procent. Trenden är fortsatt positiv i Nacka jämfört med Stockholms stad där trenden nu går åt motsatt håll.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Andel kommundelar med genomgångsbostäder för nyanlända.		100 %	100 %	100 %	100 %
Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften.		8,6 %	6,2 %	8 %	100 %

2.3 Stark och balanserad tillväxt

Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Kommentar

Sommarjobb 2019

Inför sommaren 2019 sökte 1313 ungdomar sommarjobb via Nacka kommun. Totalt erbjöds 709 ungdomar jobb, varav 398 i kommunala platser och 311 hos privata arbetsgivare. Av dessa var 278 flickor och 431 pojkar. 126 sommarjobb prioriterades till ensamkommande ungdomar och 49

platser var vikta till en prioriterad grupp inom socialtjänstens ansvarsområde. I likhet med förra året erbjöds entreprenörsprogrammet "Rookie Startup" med 58 platser för ungdomar som har intresse av eget företagande. Se bilagor.

Det kommunala aktivitetsansvaret

Inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret har kommunen hittills i år träffat drygt 90 ungdomar i vägledningmöten. Kommunen har även väglett cirka 25 ungdomar under terminen som fortfarande går i gymnasiet samt träffat föräldrar och personal på gymnasieskolor där eleven haft stor frånvaro eller andra svårigheter. Under perioden har 71 ungdomar haft en arbetsmarknadsinsats från kommunen. Av dessa 71 har 31 avslutat insatsen och 27 har gått vidare till studier eller arbete. Övriga är kvar i aktiv insats. 40 ungdomar har fått insatsen studie- och yrkesvägledning och av dessa har 37 åter börjat studera. Under samma period 2018 var 50 ungdomar i arbetsmarknadsinsats och 54 ungdomar mottogs i vägledningmöte. Av dessa 54 återgick 49 ungdomar i studier. Totalt har 90 procent av ungdomarna som avslutat en insats eller fått studievägledning börjat studera eller arbeta.

Resultat inom den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande och gymnasial nivå

Andelen elever med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs ligger kvar på 88 procent sedan första tertialet., vilket är en minskning mot utfallet 2018. Målet om minst 90 procent godkända betyg är därmed ej uppfyllt. Målgruppen för studier på såväl grundläggande som gymnasial nivå har strukturellt ändrats något men resultatförändringen beror sannolikt främst på normal variation. Efterfrågan på såväl grundläggande som gymnasial utbildning har ökat jämfört med samma period 2018. Ökningen är störst inom den grundläggande utbildningen och främst beroende på att många nyanlända efter avslutad sfi kliver in på grundläggande nivå, men även en effekt av den så kallade utbildningsplikten. Utvecklingen kommer fortsatt att följas noga av verksamheten, bland annat genom att under höstens kvalitetsuppföljning ha fokus på framför allt pedagogisk kvalitet. Detta följs upp genom att följa upp andel behöriga och legitimerade lärare samt genom lektionsbesök.

Skolinspektionen genomförde under april 2019 en kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad. Fokus låg på om och hur huvudmannen säkerställer att utbildningen är av god kvalitet. Tre kvalitetsområden stod i fokus: arbetsplatsförlagt lärande (APL), validering samt yrkeslärares kompetens.

Skolinspektionens bedömning är att kvalitetsuppföljningen på en övergripande nivå håller god kvalitet. Skolinspektionen beslutade att kommunen behöver förbättra strukturen och processen för uppföljningen så att den belyser samtliga aspekter inom utbildningen. Huvudmannens redovisning till Skolinspektionen ska ha inkommit senast den 28 februari 2020. Arbets- och företagsnämnden får ta del av tjänstemännens förslag på nämndens sammanträde i november.

Kombinationsutbildningar i samarbete med Stockholm stad

Kombinationsutbildning innebär att man läser en yrkesutbildning tillsammans med svenska som andraspråk, grundläggande vuxenutbildning eller sfi och vänder sig främst till målgruppen nyanlända inom etableringen. Stockholm stad har under året bedrivit kombinationsutbildningar inom ett par yrkesgrenar i projektform. Metoden har varit framgångsrik och kommer att permanentas vid årsskiftet. Verksamheten har haft ett nära samarbete med projektet och följt utvecklingen i Stockholm. Ambitionen är att under hösten kartlägga behovet hos målgruppen inom etableringen för att till årsskiftet vara redo att tillsammans med anordnare erbjuda kombinationsutbildningar för nackaborna.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Andel ungdomar mellan 16-20		87 %	90 %	90 %	100 %

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
år som hoppat av gymnasiet och efter insats från kommunen återgår till studier eller arbete.					
Andel kursdeltagare inom grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs		90,5 %	88 %	90 %	98 %

2.4 Maximalt värde för skattepengarna

Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Kommentar

Långvarigt biståndsberoende ökar

Trenden är negativ för långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Anledningen bedöms vara att andelen individer med försörjningshinder såsom ohälsa, beroendeproblematik och föräldraledighet eller studier i kombination med låg eller ingen ersättning har ökat. Utvecklingen följs noga.

Trenden är positiv, och måluppfyllelsen god, för unga vuxna med ekonomiskt bistånd. Det positiva läget på arbetsmarknaden samt olika insatser för att minska individens biståndsbehov har fortsatt god effekt.

En djupare analys av utfall och orsaker pågår och rapporteras under hösten.

Egen bostad efter etableringsperiodens slut

Andelen anvisade nyanlända som flyttar till egen bostad efter etableringsperiodens slut fortsätter öka. Under januari - augusti 2019 har insatsen "boinledning och bosökstöd för nyanlända", som startades upp under 2018, resulterat i att 95 procent av alla nyanlända som skulle flytta från sin genomgångsbostad hittat eget boende. Insatsen är fortsatt ett viktigt verktyg för att stödja Nackas nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. En del av framgången beror på att bosökstödet görs i samverkan med civilsamhället. Genom insatsen minskas risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Bosökstödet finansieras framför allt av utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i två projekt. Dessa projekt är finansierade till och med december 2019 respektive till mars 2020. För att bosökstödet ska kunna fortsätta efter att projekten är slut behöver det implementeras och finansieras i ordinarie verksamhet.

Indikatorer		Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019	Måluppfyllelse 2019
Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning)		31 %	36 %	28 %	71 %
Andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd (egen mätning)		2,9 %	2,4 %	2 %	80 %
Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut.		87 %	95 %	100 %	95 %

3 Ekonomiskt resultat

Utfall tertial 2 2019

Det ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden efter tertial 2 2019 uppgår till minus 148,7 miljoner kronor vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 19,2 miljoner kronor. Avvikelsen är hänförlig till flera verksamheter. Cirka 14,5 miljoner kronor av avvikelsen är hänförlig till arbetsmarknadsinsatser check och arbetsmarknadsinsatser övrigt. Även verksamheterna ensamkommande barn och unga samt nyanlända flyktingar visar positiv budgetavvikelse vid tertialsskiftet. Förklaringsposter finns redovisade nedan under respektive verksamhetsavsnitt.

Prognos 2019

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett utfall som avviker positivt mot budget under årets åtta första månader. Årsprognosen för nämnden är ett överskott om 15,5 miljoner kronor.

Den största delen av det prognostiserade överskottet förväntas uppstå inom arbets- och företagsenheten på cirka 17,5 miljoner kronor. Denna positiva avvikelse är främst hänförlig till icke aktiverade kostnader inom avtalade arbetsmarknadsinsatser, övrigt. Därutöver ingår arbetsmarknad, check som förväntas leverera en positiv avvikelse om 8,5 miljoner kronor. Det stora överskottet jämfört med budget beror främst på att efterfrågan påverkas av att de nyanlända i mindre utsträckning än väntat har behov av arbetsmarknadsinsatser under eller efter etableringen. En orsak till detta är att fler flyttar från Nacka efter etableringsperioden än beräknat.

Prognosen för ekonomiskt bistånd kvarstår vid ett underskott mot budget på cirka 3 miljoner kronor. Antalet personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ökar fortsatt.

I budgeten för verksamheten ensamkommande barn och unga gjordes antagandet att Migrationsverket skulle avslå 20 procent av de återsökta medlen för täckning av utgifter på grund av så kallade "LVU-liknande skäl". Under inledningen av året utbetalades retroaktivt dold moms för perioden 2017 - 2018 och verksamhetens ekonomiska utfall var bättre än budget. Under sommarmånaderna ökade överskottet, men samtidigt kom signaler om att Migrationsverket avslår en större andel av de återsökta medlen för "LVU-liknande skäl" än tidigare. I samband med bokslutet för tertial 2 skrivs därför intäktsprognosen ner i syfte att kompensera för den ökade risk som uppstått. Årsprognosen läggs i väntan på beslut på att utfallet motsvarar budget, -2,5 miljoner kronor, vilket är en prognosnedskrivning med 5,5 miljoner kronor i relation till prognosen efter tertial 1. Utfallet kommer att följas noga och ytterligare justeringar av prognosen i båda riktningar kan bli aktuella under kommande höstmånader.

Prognosen för verksamheten nyanlända flyktingar justeras till 8 miljoner kronor i överskott. Överskottet beror på större schablonintäkter än budgeterat.

Prognosen för bostadsförsörjning nyanlända kvarstår på minus 3 miljoner kronor i underskott. Beräkningen utgår från den modell för kostnadsfördelning som beslutades i samband med Mål- och budgetärendet i kommunstyrelsen under hösten 2018. Såväl intäkter som kostnader avviker negativt från budget. Utfallet kommer att följas noga och ytterligare justeringar av prognosen i båda riktningar kan bli aktuella under kommande höstmånader.

Inom "Myndighet och huvudmannauppgifter" beräknas ett underskott på minus 2,5 miljoner kronor, vilket i huvudsak beror på högre personalkostnader än budgeterat. En stor del av de överskjutande kostnaderna är hänförliga till att platshyran beräknas utifrån antal medarbetare i februari 2018, och sedan dess har nämndens personella resurser minskats med cirka tjugo procent. Under tredje tertialet kommer verksamheten ekonomiskt bistånd att på nämndens uppdrag inleda arbete med hembesök, vilket krävt rekrytering av ytterligare handläggare. Detta påverkar ytterligare utfallet negativt för 2019, men även framåt om inte kommande års budget justeras med motsvarande

kostnad.

Prognosen för digitaliseringsprojekt beräknas generera ett underskott om cirka minus 1 miljon kronor. Eftersom digitaliseringsprojekt ofta är beroende av processer, resurser och i vissa fall upphandlingar i andra verksamheter inom kommunen, finns det också en viss osäkerhet kring hur stor del av pågående projekt som hinner färdigställas under 2019. Det påverkar behovet av medel för digitalisering för 2020.

Kommentar

Det överskott som prognostiseras under 2019 beror främst på tre positivt avvikande budgetposter. Intäkterna för nyanlända flyktingar överträffar budget, kostnaderna för kundvalet inom arbetsmarknadsinsatser minskar mer än budget och övriga budgeterade kostnader för arbetsmarknadsinsatser har inte aktiverats till fullo under årets första åtta månader. Under sista tertialet och hela 2020 planeras aktiviteter som kommer att öka kostnaderna för arbetsmarknadsinsatserna, och inför nästa verksamhetsår är budgeten för kundvalet minskad med över en fjärdedel. Intäkterna för nyanlända flyktingar väntas minska kraftigt då ett stort antal personer lämnar etableringen och intäkterna för ensamkommande barn och unga är fortfarande behäftade med en stor osäkerhet. Samtidigt ökar kostnaderna och/eller behoven inom andra verksamhetsområden, till exempel ekonomiskt bistånd och tillhörande myndighetsutövning där hembesök införs under hösten 2019 samt bostadsförsörjning till nyanlända, och behoven av medel för digitalisering för att möjliggöra framtida effektivisering är stora. Den föreslagna ekonomiska ramen för 2020 för arbets- och företagsnämndens verksamhet, vilken är en mindre ökning i relation till ramen 2019, bedöms därför vara något i underkant trots det sannolika överskottet i relation till budget i samband med bokslutet 2019.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2019			Ack budget 2019		Helår budget och prognos 2019		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 479	-6 645	-5 166	-5 556	390	-8133	-8133	0
Gymnasial vuxenutbildning, check	11 207	-37 927	-26 720	-25 537	-1 182	-38701	-38701	0
Svenska för invandrare, check	1 759	-12 492	-10 733	-9 682	-1 051	-12781	-13281	-500
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-12 048	-12 048	-18 671	6 623	-28006	-19506	8500
Arbetsmarknad, övrigt	2 270	-17 082	-14 812	-22 861	8 049	-31792	-22792	9000
Samhällsorientering, kundval	0	-406	-406	-664	258	-996	-996	0
Ekonomiskt bistånd ink dödsbohandling	1 977	-57438	-55 462	-54136	-1 326	-81204	-84204	-3000
Ensamkommande barn	35 527	-34 555	972	-2 150	3 122	-2515	-2515	0
Nyanlända flyktingar	24 978	-5 274	19 704	13 536	6 168	19311	27311	8000
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	10 967	-26 055	-15 088	-13 895	-1 193	-18933	-21933	-3000
Nämnd	0	-603	-603	-556	-47	-834	-834	0
Myndighet och huvudmannauppgifter	1 674	-28 863	-27 189	-25 568	-1 621	-38255	-40755	-2500

Digitalisering	0	-1 189	-1 189	-2 200	1 011	-3000	-4000	-1000
Summa	91838	-240577	-148740	-167940	19201	-245839	-230339	15500

3.1 Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Det ekonomiska resultatet för grundläggande vuxenutbildning för 2019 är minus cirka 5,1 miljoner kronor, vilket är knappt 400 tusen kronor bättre än budget.

Utfallet för gymnasial vuxenutbildning, minus 26,7 miljoner kronor, är en negativ avvikelse mot budget om knappt 1,2 miljoner kronor. Avvikelsen är bland annat hänförlig till 2018 års statsbidrag. Cirka 3 miljoner kronor har kostnadsförts då verksamheten har bedömt att dessa medel ej kommer att utbetalas. Bedömningen är att verksamheten kommer leverera ett årsresultat i balans med budget.

Utfallet för svenska för invandrare är minus 10,7 miljoner kronor, vilket är knappt 1,1 miljoner kronor sämre än budget. Utfallet beror på att efterfrågan varit något högre än budget, och trenden håller i sig på grund av en förskjutning i målgruppen mot större andel individer med låg utbildningsbakgrund. Dock väntas årets utfall bli något bättre i relation till budget än nuvarande underskott.

Resultatet för samhällsorientering är minus 0,4 miljoner kronor, vilket är något bättre jämfört med budget.

3.2 Arbetsmarknad

Utfallet för "arbetsmarknadsinsatser, check", även kallat jobbpeng, är minus 12 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på 6,6 miljoner kronor. Förklaringen till den positiva avvikelsen är att fler nyanlända flyttar från Nacka under eller efter etableringsperiodens slut än vad som förväntades vid tiden då budgeten lades, vilket ger mindre efterfrågan på insatser än beräknat.

Budgetposten "arbetsmarknad, övrigt" inkluderar bland annat sommarjobb till ungdomar, föreningsbidrag, avtal med VärNa, konsumentrådgivning och avtal med kommunala produktionen. Utfallet är minus 14,8 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 8 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på att flera avtalade insatser inte har aktiverats till fullo under årets första åtta månader. Under hösten 2019 kommer flera (del)avtal aktiveras, och några nya insatser inledas, vilket förväntas minska den positiva trenden jämfört med budget. Bland annat planeras att starta en drop-in-funktion kopplat till arbete, ekonomi och bostad för personer i behov av extra stöd i myndighetsfrågor. En insats med individuell "casemanager" planeras starta under hösten för att stötta personer som står långt i från arbetsmarknaden och som har uppburit ekonomiskt bistånd under längre tid. Det bosökstöd som myndigheten i dag erbjuder planeras att utökas då denna insats visat sig vara mycket framgångsrik.

Risk

Under andra tertialet har Arbetsförmedlingen avbrutit utredning och påföljande beslut om insatser till personer som inte ingår i etableringen och som har stått utan arbete längre än sex månader. Risken är stor att detta påverkar kommunens utgifter för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser negativt över tid. Sammansättningen för kommunens målgrupp förskjuts mot en ännu större andel som stått långt från arbetsmarknaden under en längre tid, vilket kan väntas leda till ökning både av den genomsnittliga kostnaden för, och tiden i, kommunens arbetsmarknadsinsatser.

3.3 Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska utfallet för ekonomiskt bistånd inklusive dödsbohandläggning är minus 55,4 miljoner kronor. Utfallet motsvarar en budgetavvikelse om minus 1,3 miljoner kronor. Prognosen är att avvikelsen kommer att öka under året, främst som en effekt av höjningen av riksnormen på två procent men också på grund av ökande hyresnivåer för verksamhetens kunder och en minskning av beviljade arbetsmarknadsinsatser från Arbetsförmedlingen. Följden är en ökning av antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd som överstiger den budgeterade nivån.

Sammanlagt har 163 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2019, av dessa har 3 hushåll tidigare haft genomgångsbostad som avslutats under året. Under 2019 har 55 hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

Risk

Under andra tertialet har Arbetsförmedlingen avbrutit utredning och påföljande beslut om insatser till personer som inte ingår i etableringen och som har stått utan arbete längre än sex månader. Risker är stor att detta påverkar kommunens utgifter för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser negativt över tid.

3.4 Ensamkommande barn och unga

Det ekonomiska utfallet för perioden är knappt 1 miljon kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 3 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen är till stor del hänförlig till retroaktivt utbetald dold moms för perioden 2017 - 2018. Under andra tertialet har Migrationsverket i högre utsträckning än tidigare avlagt återsökta medel för insatser för så kallade "LVU-liknande skäl" hänförliga till åren 2018 - 2019, vilket har stor påverkan på nämndens förväntade intäkter och på prognosen för helårsutfallet. I resultatet för augusti har hänsyn tagits till den förväntade intäktsminskningen i relation till budget, vilket medför en relativt stor skillnad jämfört med resultatet för juli. Först när Migrationsverket och i vissa fall Förvaltningsrätten fattar beslut om de återsökta medlen blir det faktiska utfallet känt. Migrationsverkets beslut tas retroaktivt och utfall för hela den återsökta summan kan därför inte bli känt förrän efter årsskiftet.

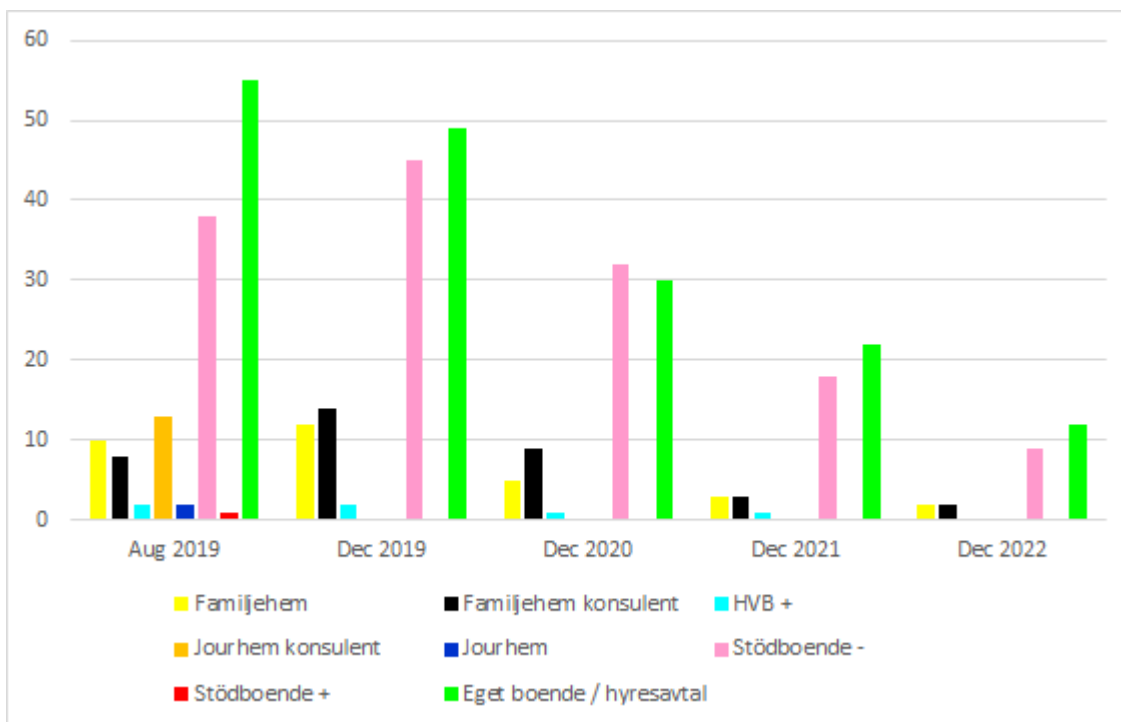
Nacka kommun har vid augusti månads utgång ansvar för 129 ensamkommande barn och unga, vilket är en minskning med två individer sedan föregående månad. Under augusti månad har ett asylsökande ensamkommande barn anvisats till kommunen. Totalt under 2019 har sex ensamkommande barn anvisats till kommunen och fem familjeåterföreningar har skett där sex ensamkommande barn/unga med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj.

Tabell 1: Status i asylprocess och boendekommun, ensamkommande

Antal barn	Asyl-sökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	2 (3)	70 (71)	14 (14)	1 (1)	87 (89)
Annan kommun	5 (4)	26 (26)	9 (9)	2 (3)	42 (42)
Totalt	7 (7)	96 (97)	23 (23)	3 (4)	129 (131)

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har antingen varit placerade utanför kommunen sedan ankomst eller i någon form av särskilt boende på grund av vårdbehov. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetshinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga. Siffror i parentes avser föregående månad.

Tabell 2: Ensamkommande barn/unga per boendeform samt prognos för boendeform

Boendekedjan prognostiseras utifrån aktuell information och bedömning av den unges behov, mognad och ansvarstagande samt asylstatus. Andelen ensamkommande unga i boendeformen eget boende/hyresavtal ökar successivt vilket kan förklaras med ett tydligt arbete för att stödja ungdomarna på deras väg till etablering och självständighet.

Arbets- och företagsnämnden ansvarar sedan årsskiftet för de uppgifter som ankommer socialnämnden enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) för ensamkommande barn under 18 år. Sedan årsskiftet har arbets- och företagsnämnden beslutat om vård enligt denna lag för två ensamkommande barn.

3.5 Bostadsförsörjning nyanlända

Resultatet för perioden är minus 15,1 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse om minus 1,2 miljoner kronor. Utfallet beräknas utifrån en kostnad per kvadratmeter, som arbets- och företagsnämnden interndeberas, och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad.

Under januari - augusti 2019 har 87 hushåll om 273 personer som togs emot som nyanlända under januari - augusti 2017 flyttat ut eller sagts upp från de genomgångsbostäder de hyrt av kommunen. 259 personer (95 procent) har flyttat till eget boende, varav 72 personer (knappt 28 procent) hittat eget boende i Nacka. Av dem som inte hittat eget boende bor en person i tillfälligt boende och två har beviljats socialt kontrakt.

Antalet kvadratmeter för de nyanlända som tagits emot under januari - augusti är drygt 17 kvadratmeter per person. Antalet kvadratmeter per person har under januari - augusti varierat mellan 13 och 21 kvadratmeter vilket beror på att det inte alltid är möjligt att matcha hushåll mot befintliga bostäder på ett effektivt sätt. Möjligheten att matcha effektivt är en förutsättning för att hålla nere hyreskostnaden för nyanlända så att de kan betala hyran med den etableringsersättning de erhåller när de deltar i Arbetsförmedlingens etableringsprogram och inte behöva söka kompletterande ekonomiskt bistånd från kommunen.

Risker

Under året har ett antal motsvarande en månads anvisningar skjutits upp med kort varsel. För en handfull av dessa anvisningar har kommunen fortfarande inte något nytt ankomstdatum. Vid

uppskjutning av anvisningar uppstår extra kostnader i form av tomhyror för bostäder som matchats till hushållen samt dubbelarbete då mottagandet måste förberedas igen. Om antalet uppskjutna anvisningar ökar under året kan effekterna bli märkbara på det ekonomiska utfallet.

En större andel av kommunens nyanlända som bor i en genomgångsbostad lyckas med stöd av ett framgångsrikt bosökstöd hitta eget boende innan de två åren inom etableringen är slut. Det faktum att kommunens nyanlända flyttar till eget boende är i sig mycket positivt men innebär å andra sidan extra utmaningar i relation till att prognostisera behovet av bostäder och riskerar dessutom att öka verksamhetens kostnad för outhyrda bostäder.

3.6 Nyanlända flyktingar

Det ekonomiska utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar för perioden är cirka 19,7 miljoner kronor, vilket är ett positivt utfall i relation till budget på knappt 6,2 miljoner kronor. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etablerings- och bosökstöd. Budgetavvikelsen beror främst på högre schablonintäkter än budget.

3.7 Myndighetsorganisation

Det ackumulerade resultatet 2019 för myndighetsorganisationen är minus cirka 27,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka 1,6 miljoner kronor. Utfallet inkluderar kostnader för platshyra och OH-kostnader. Platshyran baseras på antal medarbetare i februari 2018. Sedan dess har antalet medarbetare minskats med cirka 20 procent.

3.8 Digitalisering

Resultatet för perioden uppgår till minus 1,2 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse om 1 miljoner kronor. Digitaliseringsprojekten är uppstartade, men vissa delmoment i systembytesprojektet för ekonomiskt bistånd har fått skjutas upp i väntan på kommundemensam upphandling av underkonsulter för RPA-utveckling. Den uppskjutna automatiseringen påverkar projektets slutleverans och medför att vissa projektkostnader överskjuts till 2020. Utfallet för budgetposten kommer att överstiga budget under tredje tertiet och årsprognosen är därför ett negativt utfall i relation till budget.

4 Investeringar

5 Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare

Sjukfrånvaron för arbets- och företagsenheten uppgår under perioden till totalt 3,88 procent jämfört med 5,08 procent för tertial I 2019. Korttidssjukfrånvaro är 3,52 procent och långtidssjukfrånvaro är 0,35 procent. Både den totala sjukfrånvaron, korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron har minskat jämfört med tertial I 2019. Samtliga är lägre än genomsnittet i kommunen.

Sjukfrånvaron för etableringsenheten uppgår under perioden till totalt 3,09 procent jämfört med 3,83 procent för tertial I och 9,07 procent motsvarande period 2018. Korttidssjukfrånvaro är 2,62 procent jämfört med 2,70 procent för tertial I och 6,53 procent motsvarande period 2018 och långtidssjukfrånvaro är 0,47 procent jämfört med 1,14 procent för tertial I och 2,54 procent motsvarande period 2018. Både den totala sjukfrånvaron, korttidssjukfrånvaron och långtidsfrånvaron har minskat jämfört med tertial I och motsvarande period 2018. Samtliga är lägre än genomsnittet i kommunen.